

SVE JEDNO

ZVJEZDANA JEMBRIH

SADRŽAJ

STAROZAVJETNE	1
o muževima	2
Kainova pjesma	3
Noina pjesma	4
Jona	5
Jobova pjesma	6
Cirenac	8
o ženama	9
Sarina pjesma	10
Hagara	12
Estera	14
Noemina pjesma	16
Ruta Moapka	18
Marija	19
o Bogu	21
Nešto o samoj genezi	22
Bog je gost	23
Bog se spotiče valjda prelazi rijeku	24

I onda bog reče	25
PUTNIČKE	26
Sunovraćanje	27
Divlji lov	28
Davno prošla povorka	29
Rijeka	30
Put	31
NOĆNE	33
Spavaj	34
Rana	35
Noćne životinje	36
Sedam spavača	37
(Ovo doba)	38
Svit se konča	39
Zimski suncostaj	40
ZAGROBNE	41
San (smrt)	42

San	43
Tkalja	44
Zaustavljena slika	45
Ptica smrt	46
Posmrtno kolo	48
Smrt	49
Bezimena	50
Zagrobnost	51
Svejedno	53
O autorici	54
Impresum	55

STAROZAVJETNE

O MUŽEVIMA

KAINOVA PJESMA

nisam čuvar
brata svoga
niti koga
bože
makni se s vrata
s duše
sa staze
nemam brata
nije mi ljubavnik
ne mogu više
ljuštiti
opne
sa svoga grla
naći ću u šumi
drugo svetište
drugi dim
spalit ću kopljem
otrov u središtu
otići

ni mene nije nitko
sačuvao
od zaludnog
mirisa milosti

NOINA PJESMA

iza sveg valovlja

iza bijesa

i smijeha

i ugriza

i praštanja

poslije sveg tog

prelijevanja

neba i

bezdana

nada mnom

iza zujanja

potomstva

i predaka

i sinova i kćeri

i zvjeradi svekolike

i ljuljanja posvemašnjeg

i sveg zaklinjanja i otklinjanja

i gnjeva božjega

iza svega tog

nema

ništa više

osim ove lijehe zemlje

i glinenog vrča

a nije ni bilo

JONA

ja sam Jona
i ne znam puno
o ravninama i plohama
i rubovima beskraja
i strminama
i dnima
i korijenju planina

ali
tu mi je sjediti
sve dok se
Bog ne pokrene
i rekne

pristajem

ili što li već

JOBova Pjesma

besjeda sam čuo
i velikih je posjeta bilo
i povorki
i psovki

posjeda velikih

čeljadi razne
svirača
trubača
plesaća

muka i trpljenja
pravde i nepravde
moćnika i nemoćnika
krvoprolića
rodoskvruća
jela i pića
bilja i životinja
žena i robinja
milosnica
i mnoštvo djece

i milosti velike
i nemilosti
i milosti
kao što rekoh

ali
ja bih sad sjedio
i šutio
o svemu tome

ja bih
sjedio i šutio

CIRENAC

u krug
bože
u što drugo
sklupčati
i sebe i tebe

umor
upor
umor

pad
dah
dah
strah
pad

iz pustinjskoga polja
u pustinjski grad
u pustinjsko polje

idem

tko li će
čije srce
izgristi

O ŽENAMA

SARINA PJESMA

obećanje
radovanje

pusti me
bože
u pustinji
više ne spuštaj na me
taj svoj smijeh

srce je jetra
lice je zamka
ruke su strašilo za sne

a tvoji glasnici prividi

nema više
ni kiše
ni suše
ni tišine
ni tebe nema bože

ti si ostarjeli stup

a ovdje
klice
mučnost
žed
ribe
zatrovano sjemenje
bubnjevi
skvrčeni dah
raspuštene sluškinje
tamni dusi
bezbojne sjene

bezbroy tvog mnoštva
u mojim ušima

i još k tome
svake noći
oko šatora
šum mora
kojega nema

HAGARA

grivne
gospodarici
i košulju

gospodaru
noge
postelju

djeci
zrnca

putnicima
zdjele i ubruse

gostima
gošćenje
čašćenje

trgovcima
kožu

maslo i salo

uhranjeno tele

mladićima

bogu
božje

šutnju
pustinju

rasjek

vrisk

bijeg

ESTERA

esterice

sestrice

nije li ti

dosta

omililo ti maslo

salo

mast tmasta

tuste pomasti

slastlast

krčazi smirne

krč

paljevina

talog tla

štropot

škrkut

pljeva

esterice

nar mogranj

ružin trn

grm

što to

daješ

podaješ

seestero

sestro

prepiljena

pripijena

priljepljena

a ja

Vašti

NOEMINA PJESMA

na gumnu zvijezde
kao ječam

imam sedamsto sjetvi
i nešto žetvi

zrnja i pljeve

dvostruku pustinju
i bič među zjenicama

vrijeme je sjesti
sjesti pod strehu

odložiti ogrlicu
grivne
jantar
mjed
suze
san
kostrijet
pepeo
krčag
šiblje
sandale
zvonca

poći
niz stazu

poći

počinuti

početi

RUTA MOAPKA

bijelo ruho
crna put
crno ruho
mjesečeva pljeva

ples i bijes
i smijeh i smrt
i grivne od olova
i zvonca od jantara
i sječivo

oooooj

noćas ću požnjeti
svoju gorku sestru
mater
djevera
sedam nevjesta
sedam svekrva
gospodara
i samoga cara

*zlatnim srpom
bijelimi rukami*

MARIJA

ništa ja ne znam

blagoslovljena

među ženama

vrbama

pticama

pilićima

sjediti mi je

ili stajati

plesti vesti

ružin grm

trn

peruniku

ljubicu

maćuhicu

bršljan

mogranj

svejedno

s hramskim djevicama

nizati apokrifna zrnca

od zlata

čekati

plijeviti

aždajin vrt

O BOGU

NEŠTO O SAMOJ GENEZI

prije no što je
Bog
svjetlo
i dok je još tamu
i vode od tla
i pravode
čudne šupljine
je ostavio
za svojim zamahom
smetnuo s uma
izjavio:

popunite
obgrlite
iznjedrite
što već

ja sad idem
dijeliti vrijeme
na vrijeme i nevrijeme
voće zvjerad ljude stabla
sve te svijetle
anđeoske
i ostale postrojbe
mjesec zvijezde
gore dolje

a vi
kako znate

BOG JE GOST

bog je gost
gost je bog
samo nemaš kome
to reći

i čini se
kao da ni on
to ne zna

ali
što nam je činiti

i gost
i bog
i životinja
i utvara
i šutnja
i taj nitko

dijeljenje
množenje

miropomazanje

BOG SE SPOTIČE VALJDA PRELAZI RIJEKU

ne znam što mu je
već dugo se ne miče

ni mene nema

svatko šuti svoja slova
on velika i strahovita
ja isto

u meni um
u njemu muk

i sablasti razne

i san i kostrijet
i kostrijet i lavež
i kosti
i laž

sve vrijeme
prešućujemo najvažnije

šapat
mrave i skakavce
divlji med
lijehu
rijeku
rijeku ponornicu

zemljanu zdjelu

I ONDA BOG REČE

i onda bog reče

da

evo

upravo

ima dovoljno

ima

i za nebesnike

i zemnike

i podzemnike

skitnice i pse

pustinjake

i za grabežljivce ima

žene i djecu

da ne brojimo

i za crnce

i za svece

i svetice

za prosjake

slučajne prolaznike

i za vas

tu poredane

i za one prijeko

i za iza

i za protiv

i za za

evo

(pelud s vrha mog stabla)

PUTNÍČKE

SUNOVRAĆANJE

raspinjati se
saplirati
naginjati
i još više
pa pasti na dno
na dno jezera
odjednom
pred dveri
u dvore
i potom na stablo
popeti se
k bogu
bogu na vrat
svcima na sjelo
anđelima
pod krila
kao guske
glavu
i zaspati

i sin čovječji
s nama

DIVLJI LOV

na nebu procijep

strijelci

lovci

trkači

strašne žene

vrači

letači

nazubljene zublje

trublje

bubnjevi i talambasi

cimbale

gajde i svirale

svi love

svjetlo i tamu

u istu zdjelu

u mijenu

u isti

mjedeni

krug

DAVNO PROŠLA POVORKA

ponekad ponad

ponekad podno

lako i gusto

frule i svirale

trublje i bubnjevi

dva dna

kroz klance

kroz tanka vlakna

šibljje i triješće

strništa

lisica

pas

noćna ptica

daleka

šutnja

sve dalja

srsi

sustiže me

davno prošla povorka

RIJEKA

na kresti rijeke
neki drugi bog

zorom
mrena

jutrom
pozdravljenje
zaimanje

u podne
sjetva i žetva

s večeri
sedef

PUT

put je biće

ne treba
ni riječi
ni opisa

put je
i divlji lov
puno njih
u povorci
kroz divlje vrijeme
u divljem bijegu
i srce je grimizno
i duša prima na se
žitki grimiz
i uzalud je

put je
i čežnja
i iščeznuće

i bijel je

postaje postaja
postelja
umine
stane
nestane

i opet
odnekud iz daleka
ide

NOĆNE

SPAVAJ

spavaj
san je drugo dno
dobra izvjesnost
ni ugriza
ni rane

sve je
iza brda
iza brazda
iza zublji
iza zbilje
bez uljeza

ništa ne plaši
ne tješi
nitko ne bježi
ni ne pristiže
izgrižena
tijela bez srži
leže

i nigdje nikog

smrt je
dobar pastir
sna

spavaj

RANA

noću
paluca
crveno tkivo
poput
izvrnute vatre

upaljena vlakna
klijaju
u nutrinu
niču unatrag
dišu
granaju se
u usjeke
razrastaju
u zasebne moćnike
u grimizne kustodije
razlijevaju se
u kaleže
u razbijene
bezdane

a jutrom
u njima
skorena
skoro modra
nova ambra
ili
led

NOĆNE ŽIVOTINJE

njuše
izvrnuta srca

traže glad
traže dah

obljeću
oko toplih prozora
oko postelja
oko duša
oko ušiju

lepet krila
ćuk
netopir
ništa

tišina

i njima
i nama

u udio

isto
isti san
dobra kob

smrt

SEDAM SPAVAČA

nisu ni mrtvi
a kamoli živi

zavukli se
pod pokrov
u spilju
progutali
zmajske zube
progutali sućut i smijeh
sve što su umjeli
i imali

i tako
sve dok se
nešto strašno
s dna
s vrha
s prepona
s nebosklona
s lijeha i potoka
iz očnih duplji
iz udubljenja
iz udova
iz grla udavljenih glasnika
ne pomakne

(OVO DOBA)

jedno je lice
ovdje

drugo je
izvan dosega

između je strmina

nigdje nema
ni duše
ni kuće
ni mosta
ni ruke
ni vode
ni pravode

preostaje
ovo doba

drhtanje

SVIT SE KONČA

svit se konča

i o koncu visi

stvorovi i tvari

tvorbe i stvari

i bog i pas

i zvijer i car

i vrana i gavran

i med i žuč

i goli i bos

i tusti i suhi

u jagmu i glad

u glib i kal

u isto progonstvo

u isti jaz

hrle

ZIMSKI SUNCOSTAJ

čuvari se sabiru
s dalekih strana

glasnici
se glasaju

odnose
donose
odnose
donose

pretaču
s obzora
niz bezdane
niz trublje
niz grla
niz stjenke

u mjedene zdjele

kišu božju
božje sjeme

svjetlost

ZAGROBNE

SAN (SMRT)

stricu Silvi

sprema se
hod kroz polje
sušna je noć
skupljaju se
negdašnji
i ovi ovdje

slamnata smrt
bijela sjena
kurva iz dvorišta
pijetao
pas
djetlić
vuk
ćuk
i jelen

živi šute
ostali šapuću

stari se svat
pred svitanje
otpućuje
na put

SAN

mrtvi
spominju žive

živi
mrtve

živi i mrtvi
mrtvi i živi
i oni na gumnu
i oni uz stazu
i oni niz stazu

osluškuju

primiče se čas

TKALJA

prelja

pralja

pratilja

pletilja

vatra i trava

zator i krv

vtlog i vir

nit po nit

rov

vlat po vlat

smrt

ZAUSTAVLJENA SLIKA

izvrnutost

odsutnost

bilja

životinja

ljudi žena djece

tla i sna

prazni kalup

pepeo

PTICA SMRT

ocu

ženska je
smrt

i plavo donosi
sa sobom

svijetloplavo

i pjeva
riječnim glasom

i obale
odnosi
donosi
prenosi
prosljeđuje
s ove na onu stranu

mnoge obale

i rasipa
sve to
kao travu
kao djetelinu
zamahuje
sretnim zamasima

široko

širokim otkosima

sretna

pticolika

plava

poput

vjedra

vode

plava

sivoplava

žarpticasmrt

POSMRTNO KOLO

djevojčice
siju travu
sitne ružice

nitko ne pjeva

ali se čuje
tutanj

zemljani
bubanj

to niče
smrt
i raste
i raste
raste
kroz
duplje tla
kroz podzemne prozore
kroz ponore
kroz mraz
i inje
kroz brazde
i pljevu

u nas

SMRT

zmija

pas

smrt

koza

ne reci im ne

ne reci ni

a

čeka te

tutanj

šutnja

smijeh

zavjet

bubanj

i tamne daske

mosta

a poslije

pogača

zdenac

rijeka

suho dno

ili pak

zvijer

modri

levijatan

BEZIMENA

grabežljiva

darežljiva

nježna

lažljiva

i sućutna

kao život

samo malo

zelenkastija

modrija

mudrija

sjenovitija

i sjetna

a onda

odjednom

žarka

živuća

zlatnosrebrna

poput guštera ribe ili ptice

zelenogoruća

(zbir svih želja)

sestrasmrt

ZAGROBNOST

zagrobnost je
modra
i počinje već ovdje
plavim
i blagim
i bijelim
i svijetlim

počiva ovdje
evo tu

ništa ne znamo
čučimo
šutimo
i dobro nam je
u toj
sjenici

ali
koji je ugriz
koja žeđ
koji zov
koji muk
koji gaz
grimiz
prah
skrlet
škrkut
štropot

prekogroba

SVEJEDNO

sada i vazda
i zemlja i nadzemlje
i podzemlje
i ispod i ponovo
i ovdje i ne

ionako
rastakanje
razobličuje rast

a rast rastače

i

sve jedno je

Zvezdana Jembrih

Rođena 1965. u Zagrebu. Diplomirala 1990. na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti. Do sada izlagala na tridesetak samostalnih i na brojnim skupnim izložbama te izvela mnoštvo *land art* radova. Sudjelovala je na mnogim likovnim kolonijama i umjetničkim simpozijima u Hrvatskoj i inozemstvu. Od 1993. radi kao konzervatorica-restauratorica, boravi na stručnom usavršavanju u Münchenu te na poslijediplomskom studiju u Budimpešti, gdje 2000. magistrira restauriranje drvene skulpture. Od 2020. redovita je profesorica na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, na Odsjeku za konzerviranje i restauriranje umjetnina. Organizatorica je, autorica i glavna urednica kataloga konzervatorsko-restauratorske izložbe „Ne/Izliječeni sveci“ (Zagreb 2016., Bjelovar 2016.). Glavna je urednica monografije *Kapela sv. Mihala u Samoboru – od preživljavanja do oživljavanja* (2018.).

Piše i objavljuje poeziju i prozu u književnim časopisima, na radiju, televiziji i mrežnim stranicama.

Uz Sanju Lovrenčić autorica je dvaju radio-dokumentaraca: „Ispod lipe“ i „Slike povratka“ za III. program Hrvatskog radija. S akademskim slikarom-grafičarom Jurom Kokezom 2014. objavljuje grafičko-pjesničku mapu „Tragovi“.

Dobitnica je 1. nagrade za slikarstvo *Ex tempore* (Opatija, 1994.), trostruka dobitnica nagrade Franjo Horvat Kiš za hrvatski književni putopis (2008., 2016., 2017.), 3. nagrade za kratku priču na Festivalu europske kratke priče 2017. Dobila je i potporu za književno stvaralaštvo Ministarstva kulture 2014. godine.

Objavila: *Janusove kćeri sestre nevjeste* (proza, 2001.; ponovljeno izdanje 2009.), *Ljubavnici kraljica glad* (poezija, 2007.), *Ljetopisi* (putopisi, 2008.), *Sve jedno* (poezija, 2014.).

Biblioteka Mali rakun

knjiga 58

Zvezdana Jembrih

SVE JEDNO

© 2021 Zvezdana Jembrih

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2021

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Davor Ivankovac

Fotografija

Rollstein / Pixabay.com

Objavljeno

26. svibnja 2021.

ISBN 978-953-345-857-1 (HTML)

ISBN 978-953-345-858-8 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-859-5 (PDF)

ISBN 978-953-345-860-1 (MOBI)

Prvo izdanje

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb, 2014.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**